

Секція: Ефективний менеджмент

Дериволкова В.В.

*студентка економічного факультету
Одеського державного аграрного університету*

Дідур Г.І.

*к.е.н., доц. кафедри менеджменту і маркетингу
Одеського державного аграрного університету
м. Одеса, Україна*

НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ СТРАТЕГІЇ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. В статті обґрунтовано напрямки формування ефективної виробничої стратегії зниження витрат сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова: витрати, стратегія, собівартість, виробництво, конкурентоспроможність.

Вступ. В умовах економічної кризи і посилення конкуренції сучасні сільськогосподарські підприємства активно здійснюють пошук шляхів скорочення витрат на виробництво продукції. Тому актуальність розробки напрямків формування виробничої стратегії зниження витрат не визиває сумніву.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає у визначенні і обґрунтуванні напрямків формування стратегії зниження витрат сільськогосподарських підприємств, що має вирішальне значення для підвищення ефективності їх господарської діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виробнича стратегія є однією з найважливіших підсистем корпоративної стратегії підприємства, що являє собою довгострокову програму конкретних дій зі створення і реалізації продукту організації. «Виробнича стратегія спрямована на використання і

розвиток усіх виробничих потужностей організації для досягнення стратегічної конкурентної переваги» [1, с. 118].

Шершньова З. Є. визначає виробничу стратегію як «функціональну стратегію створення та розвитку висококонкурентного виробничого потенціалу підприємства та системи управління ним, що втілюється у вигляді виробничої підсистеми певного типу, призначеної для випуску конкурентоспроможних продуктів» [2, с. 376].

«В період трансформації економіки усі суб'єкти господарювання знаходяться в конкурентній боротьбі. Стати переможцем у цій боротьбі можливо не лише за рахунок підвищення попиту на продукцію, але й зниженням витрат на виробництво та реалізацію продукції» [3, с. 96].

Отже, одним з найважливіших напрямків формування виробничої стратегії сучасних сільськогосподарських підприємств є розробка заходів зі зниження виробничих витрат.

Агропідприємство ТОВ «Ленінталь» Овідіопольського району Одеської області спеціалізується на вирощуванні зернових та зернобобових культур. Середня земельна площа підприємства становить 1428 га. Урожайність сільськогосподарських культур за останні 3 роки помітно зросла, особливо пшениці, ячменю та соняшнику. Але, разом з тим, знаходиться на досить низькому рівні.

Пошук шляхів зниження витрат на виробництво продукції необхідно починати із аналізу структури витрат, що склалася в господарстві за останні роки (Таблиця 1).

До недавнього часу в структурі витрат на виробництво продукції галузі рослинництва переважали витрати на насіння і оплату праці. Але, в останні роки, сформувалися дещо інші тенденції: переважають матеріальні витрати на мінеральні добрива і паливно-мастильні матеріали. В той час як витрати на оплату праці складають лише 10%, на відміну від розвинутих країн, де аналогічний показник становить 25-30%.

Таблиця 1

Витрати на основне виробництво та їх структура в ТОВ “Ленінталь”

Статті та елементи витрат	2 011р.		2 012р.		2 013р.		В середньому за 2011-2013 рр., тис. грн.	
	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
Витрати на оплату праці	312	8,3	488	12,0	476	10,3	425,3	10,3
Відрахування на соціальні заходи	116	3,1	181	4,5	177	3,8	474,0	11,5
Матеріальні затрати,	2615	70,0	2741	68,0	3100	67,0	2818,7	68,2
у тому числі:								
насіння та посадковий матеріал	298	8,0	371	9,2	513	11,1	394,0	9,5
мінеральні добрива	500	13,0	539	13,0	1081	23,4	706,7	17,1
нафтопродукти	932	25,0	947	24,0	673	14,6	850,7	20,6
електроенергія	49	1,3	66	1,6	52	1,1	55,7	1,3
будівельні матеріали для ремонту	-	-	-	-	145	3,1	48,3	1,2
запасні частини	325	8,7	474	12,0	-	-	399,5	9,7
оплата послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями	511	14,0	344	8,5	636	13,8	497,0	12,0
Інші витрати, у тому числі орендна плата за земельні паї	700	19,0	615	15,0	872	18,0	729,0	17,6
Усього витрат	3743	100	4025	100	4625	100	4131	100,0

Серед основних напрямків зниження витрат на виробництво продукції сільськогосподарських підприємств можна відзначити наступні:

- підвищення урожайності сільськогосподарських культур і продуктивності тварин;
- впровадження комплексної механізації і автоматизації виробництва;
- використання ресурсозберігаючих технологій;
- підвищення рівня кваліфікації і майстерності працівників;
- комп'ютеризація й автоматизація системи бухгалтерського обліку.

Підвищення урожайності сільськогосподарських культур можливе завдяки використанню найбільш прогресивних і морозостійких культур.

Для ТОВ «Ленінталь» пропонуємо для впровадження новий, високоякісний сорт пшениці «Колумбія», що характеризується значно кращими показниками урожайності. Це дозволить збільшити валовий збір і, як наслідок, знизити собівартість 1ц. В таблиці 2 проведемо економічне обґрунтування запропонованих заходів.

Таблиця 2

Економічне обґрунтування сортозаміни

Показники	Діючий сорт пшениці	Сорт "Колумбія"	Відхилення, +,-
Посівна площа, га	402	402	0
Урожайність, ц/га	46,7	78	31,3
Валовий збір, ц	18779	31356	12577
Вартість насіння, тис. грн.	203,2	434,2	231
Виробнича собівартість, тис. грн.	1338	1569	231
Собівартість 1 ц, грн.	71,25	50,04	-21,21
Ціна реалізації, грн. за 1 ц	126,4	126,4	0
Рівень товарності, %	91,3	91,3	X
Обсяг реалізації, ц	17140	28628	11488
Чистий дохід, тис. грн.	2165.8	3617.4	1451.6
Прибуток, тис. грн.	827,8	2048.4	1220.6
Рівень рентабельності, %	61,9	130,6	X

Отже, при діючому сорті пшениці у 2013 році ТОВ «Ленінталь» отримало 46,7 ц/га урожайності. При використанні пшениці сорту «Колумбія» ми отримаємо біля 80 ц/га, що у 2 рази більше. Не зважаючи на збільшення витрат на закупку насіння, завдяки значному росту урожайності собівартість 1ц знизиться на 21,21грн. Значне збільшення обсягів реалізації дозволить отримати ріст чистого доходу, який покриє всі витрати і дасть змогу підвищити рівень рентабельності виробництва більш ніж у 2 рази.

Висновки. Систематичне зниження собівартості забезпечує не тільки зростання прибутку підприємства, а й надає підприємству додаткові засоби, як для подальшого розвитку сільськогосподарського виробництва, так і для поліпшення матеріального становища працівників.

Список літератури:

1. Череп А. В. Управління витратами суб'єктів господарювання / Череп А. В. –Х.: ВД «ИНЖЕК», 2007. – 368 с.
- 2.Шершньова З. Є. Стратегічне управління/ Шершньова З. Є. — К.:КНЕУ,2004.— 699 с.
- 3.М'якота В. Собівартість продукції: від випуску до реалізації / М'якота В. – Х.: Фактор, 2006. – 268 с.